

KOERTELE JA KASSIDELE OHTLIKUD AINED

Kõik, mida inimesed söövad, ei ole neile endilegi alati kasulik, koertele-kassidele võivad mitmed toiduained aga lausa ohtlikud olla.

Sibul, küüslauk ja teised laugud on teataval määral toksilised nii kassidele kui koertele. Laugud tekitavad koertel-kassidel hemolüütilist aneemiat ehk vähendavad punaliblede hulka ning looma organism võib jääda hapnikuvaegusesse. Paljast sibulat kodulooma tavaliselt ei söö, kuid paljudes toitutes kasutatakse sibulat või küüslauku suhteliselt suurtes kogustes. Tihti annavad inimesed oma loomadele küüslauku viimase parasiitidevastase toime tõttu. Taoline tegevus võib aga kasu asemel kahju tuua. Sibula ja küüslaugu kuumutamine nende kahjulikku toimet ei kaota. Enamasti küll koerad-kassid sibula söömise tõttu ei sure, sest kogused on väikesed. Ometi võib pikka aega sibulat-küüslauku söötes oma loomale karuteene teha. Loom ei pruugi küll silmnähtavalt haige olla, kuid tema tervis võib siiski kannatada.

Šokolaadi ohtlikkusest on kuulnud paljud koeraomanikud. Šokolaadi koostises olev teobromiin tekitab kesknärvisüsteemi erutust, kiirendab südame tööd ning tekitab oksendamist ja kõhulahtisust. Võimalik on äkksurm kardiovaskulaarse kollapsi tagajärjel. Haigusnähtude ilmnemine sõltub saadud teobromiini kogusest ehk siis sellest, kui palju koer šokolaadi söi. Oma rolli mängib šokolaadi sort, sest tumedam šokolaad sisaldab oluliselt rohkem teobromiini kui piimašokolaad. Loomade tundlikkus teobromiini suhtes võib olla üpris erinev. Kümnekilosele koerale võib juba 130-160 g tumeda šokolaadi söömine olla eluohtlik.

Rosinate ja viinamarjade kahjulik toime on avastatud suhteliselt hiljuti ning toksilisuse põhjus pole veel selge. Toksilisus ilmneb oksendamise ja kõhulahtisuse ning neerukahjustusena, mille ilminguteks on väga vähene uriini eritumine või diureesi lakkamine. Mürgistust on põhjustanud juba üpris väikesed rosinakogused 115 g 10 kg kehamassi kohta. Neerukahjustuse ulatus ei ole otseses seoses söödud rosinate või viinamarjade hulgaga.

Närimiskumm võib alla neelates tekitada sooleummistust ning lisaks on magusaine ksülitool koertele ohtlik.

Ravimite toksilisus on alati oluline teema. Aspiriini ohtlikkus kassidele on praeguseks üldtuntud. Sageli ignoreeritakse aga paljude sarnase toimega ravimite ohtlikke kõrvaltoimeid nii koertel kui kassidel. Ravimid, mida ei tohiks koertele ja kassidele omal käel anda: paratsetamool, ibuprofeen, diklofenak, aga ka südamerohud ja teised ravimid. Näiteks paratsetamooli peetakse inimestele suhteliselt ohutuks, koertele ja kassidele on see ravim aga väga toksiline.

Kemikaalid on enesestmõistetavalt ohtlikud. Ometi ei teadvustata sageli ohtu. Üks enamlevinud surmava mürgistuse tekitaja on autodes kasutatav antifriis ? etüleenglükool. Selle kemikaali maitse on koertele vastuvõetav ning koer võib antifriisiga oma janu kustutada. Teada-tuntud oht on muidugi rotimürk, mille aktuaalsus pole kuhugi kadunud. Kindlasti tuleks vältida lemmikloomade kokkupuuteid taimekaitsevahenditega.

Potentsiaalselt **mürgiseid taimi** on palju:

Hobukastan, sõrmkübaralill, maikelluke, harilik kikkapuu, küüvitsad, harilik kuldvihm, jugapuu ja kivijugapuu, jasmiin, liguster, käoking, tuliastel, rododendronid, lumeroos, rabarber, liiliad ja päevaliiliad, sibullilled (nartsissid, hüatsindid jt.), loorberkirsipuu, harilik robiinia, riitsinus, inglitrompet ja ogaõun, füüsal, lehtertapp, väike igihali, iileks, kuslapuud, luuderohi, kannu, heliotroop, ahtalehine põdrakanep, näsiniin, aed-varesjalg, hortensiad, harilik ristirohi

Toataimedest on ohtlikud:

Oleander, alpikann, flamingolill, paradiisilinnulill e. streliitsia, kalaadium, alokaasia, difenbahhia, filodendronid, kannatuslill e. passifloora, bambus, kolmevöödilise havisaba, palmlehted, zamia-palmid, ogaline lantaan, begoonia, kalla, monstera.

Autor: Janne Orro

Loomaarst

Artikkel on esmakordselt ilmunud uudiskirjas "Sõbra Silmad"